

ný svet sa líši od predválečného: vzrástlymi bremenami socialnymi (dane, poistenia atď.) a preniknutím kapitalizmu do zemedel. výroby. A súčasná kríza zemedelstva a priemyslu prvé sa naráz neobjavovali. Dnešná kríza sa podobá kríze z r. 1873. Obidve nastupujú po válke, menových rozkladoch, technickom pokroku, obdobným pohybom kapitálovým a prudkou investičnou činnosťou. I tu nastúpi prvýkrát kríza zemeľská. Bohužiaľ, prvé prostriedky riešenia krízy sú pre nás väčšinou neupotrebitelné: expanzia na nové odbytištia a zvýšená investičná činnosť (máme továrne vybavené, len pre ne spotrebiteľov; to samé u železníc). A organizované úsilie národné a medzinárodné je len v novinách a prejavoch a nie v činoch. Briška.

Dr. Karel Engliš: Malá finanční věda. 8°, stran 325, Praha, 1932, Fr. Borový. — Jak již z názvu vyplývá, jest tato knížka populárním vydáním velké finanční vědy, která vyšla nedávno. Mluví z ní snaha bývalého ministra, který za svého úřadování se přesvědčil o žalostných nedostacích, které vykazuje po stránce hospodářské a finanční teorie všeobecné vzdělání nejen široké veřejnosti, nýbrž i jejich reprezentantů, a který byl nucen proto vyplýtvati spoustu energie na vysvětlování věcí jinak samozřejmých. Tímto účelem je dán také rozsah i obsah této publikace. Malá finanční věda je oproti veliké o polovinu menší, avšak její obsah neutrpěl. Látka je zhuštěna, doplněna všeobecnými hospodářskými předpoklady, ale je podána přístupně, jasně, takže logičnost jednotlivých závěrů je na první pohled zřejmá, je sice zbavena zatěžujících komplikací, ale při tom je pamatováno a výslovně upozorněno na zkreslující momenty, zejména politické. Daňový systém je vysvětlován na platných daních, při čemž je případně pamatováno na jejich nedostatky. Zkrátka kniha má všechny předpoklady, aby splnila účel, který jí autor vytkl. Bylo by si tedy jen přáti a to nejen autorovi jako národohospodáři teoretickému i praktickému, nýbrž i naší demokracii, aby tato kniha byla hodně čtena a aby její obsah přešel do krve všem těm, kdo se problémy hospodářskými zabývají, a to konec konců je dnes povinností každého občana, který chce míti jasný obraz o vývoji svého státu. L.

Jan Slavík: Bolševismus v přerodu. Historicko-sociologická studie. 8°, 142 stran, Praha, Melantrich, 1932, 15 Kč. — Autor sám nazval svou knížku historicko-sociologickou studií a tímto názvem je kryt jeho úmysl vystihnouti na podkladě historických událostí sociologický význam bolševické revoluce v Rusku. Neoddává se entusiasmu ani neodsuze, je si vědom, že za vši činnost bolševiků, ať již negativní v letech minulých nebo pozitivní v nynější době jest agitační účel, vůle přesvědčiti ostatní svět o správnosti bolševického stanoviska. Již osvětlení tohoto pozadí mnoho vysvětluje. Tím se vysvětluje též dojem oportunismu, který charakterisuje celý bolševický vývoj, jejich přizpůsobivost, jejich podřízení všech složek politických, hospodářských, sociálních i vědeckých jednomu účelu, jednomu cíli. Ovšem autor správně upozorňuje na to, že nekulturní prostředí zkresluje reformy bolševické, jimiž se pokoušejí dohoniti i předhoniti Evropu, avšak i kdyby se bolševikům nepodařilo nic jiného než pohnouti Ruskem, byl by to veliký úspěch, který by je podle autora stavěl po bok Petru Velikému. Pro svou práci volil vzhledem k nedostatku objektivních informací metodu velmi účelnou, těží z polemik uvnitř bolševické strany. Kniha je psána velice svěže, přesvědčivě a dovede upoutati. L.

Hendrik de Man: Cesty tvořícího socialismu. 179 stran, 8°, Politická knihovna, řada II., kniha XV., Orbis, 1932, Praha. — Cesty tvořícího socialismu jsou další logickou složkou v tvůrčím vývoji Manově. Po ostré kritice marxismu a výzvě k hledání nových cest socialismu, přikročuje tímto dílem sám k pokusu tyto cesty naznačiti. Je to několik essayí, v nichž se zabývá s konkrétními problémy, které mu doba předložila k řešení. Zdůvodnění socialismu je programatickým nástinem, v němž se dále ještě vyrovnává autor s marxismem, v kapitolech dalších osvětluje poměr socialismu ke kultuře, ke kapitalismu, fašismu v němž vyrostl socialismu nový protipól a konečně zajímavým